

adaptivgreece®

αλλάζουμε κλίμα

LIFE-IP AdaptInGR – Boosting
the implementation of adaptation
policy across Greece
LIFE17 IPC/GR/000006

LIFE-IP AdaptInGR – Ενισχύοντας την εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα

Ιωάννα Τσαλακανίδου, Μηχανικός Περιβάλλοντος
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ),
Δ/ση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής

Ελένη Καράλη, Περιβαλλοντολόγος (PhD)
Εξωτερική συνεργάτης του ΥΠΕΝ για το έργο LIFE-IP AdaptInGR

Το έργο συγχρηματοδοτείται από
το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Το έργο
συγχρηματοδοτείται από
το Πράσινο Ταμείο

Διακριτικός τίτλος

LIFE-IP AdaptInGR

Τίτλος

Boosting the implementation of adaptation policy across Greece

(Ενισχύοντας την εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα)

Κωδικός

LIFE17 IPC/GR/000006

Διάρκεια

2019-2026 (8 έτη)

Προϋπολογισμός

€14.189.548,00

Χρηματοδότηση

€8,3 εκατ. Ε.Ε./Πρόγραμμα LIFE

€2,5 εκατ. Πράσινο Ταμείο

€3,1 εκατ. Ίδιοι πόροι συνδικαιούχων

€0,3 εκατ. Άλλη συγχρηματοδότηση

Οι συνδικαιούχοι του έργου

Εθνικό επίπεδο

- Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Πράσινο Ταμείο
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Περιφερειακό επίπεδο

- Ένωση Περιφερειών Ελλάδας
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Τοπικό επίπεδο

- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος
- Δήμος Κατερίνης
- ΔΕΥΑΚ Κομοτηνής
- Δήμος Λαρισσαίων
- Δήμος Αγίων Αναργύρων –Καματερού
- Δήμος Ρόδου

Επιστημονική κοινότητα

- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Τράπεζα της Ελλάδος
- Ακαδημία Αθηνών
- Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

ΜΚΟ

- Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος & Πολιτισμού
- Μαριολοπούλειο – Καναγκίνειο Ίδρυμα Επιστημών Περιβάλλοντος

Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)

- Θεσμοθετήθηκε το 2016
- 15 τομείς προτεραιότητας
- Λίστα προτεινόμενων μέτρων και δράσεων ανά τομέα
- Υλοποίηση μέσω 13 ΠεΣΠΚΑ (σε εξέλιξη, έγκριση εντός 2022)

Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)

- Θεσμοθετήθηκε το 2016
- 15 τομείς προτεραιότητας
- Λίστα προτεινόμενων μέτρων και δράσεων ανά τομέα
- Υλοποίηση μέσω 13 ΠεΣΠΚΑ (σε εξέλιξη, έγκριση εντός 2022)

Πέντε (5) ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Η συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή.
2. Η σύνδεση της προσαρμογής με την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/τοπικά σχέδια δράσης.
3. Η προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους.
4. Δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής.
5. Η ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας της ελληνικής κοινωνίας μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Συμβολή του έργου στην εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Συμβολή του έργου στην εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ενίσχυση της υλοποίησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

- Βελτίωση πρόσβασης σε κλιματικές πληροφορίες και δεδομένα
- Ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των αρχών που καλούνται να υλοποιήσουν δράσεις και πολιτικές προσαρμογής
- Εκπόνηση τοπικών σχεδίων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Υλοποίηση πιλοτικών δράσεων σε τομείς προτεραιότητας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών

Συμβολή του έργου στην εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ενίσχυση της υλοποίησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

- Βελτίωση πρόσβασης σε κλιματικές πληροφορίες και δεδομένα
- Ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των αρχών που καλούνται να υλοποιήσουν δράσεις και πολιτικές προσαρμογής
- Εκπόνηση τοπικών σχεδίων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Υλοποίηση πιλοτικών δράσεων σε τομείς προτεραιότητας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών

Προετοιμασία αναθεώρησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

- Επικαιροποίηση πολυτομεακής μελέτης για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (ΤτΕ, 2011)
- Αξιολόγηση και αναθεώρηση της ΕΣΠΚΑ
- Προτάσεις για την αξιολόγηση και αναθεώρηση των ΠεΣΠΚΑ

Συμβολή του έργου στην εφαρμογή πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ενίσχυση της υλοποίησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

- Βελτίωση πρόσβασης σε κλιματικές πληροφορίες και δεδομένα
- Ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των αρχών που καλούνται να υλοποιήσουν δράσεις και πολιτικές προσαρμογής
- Εκπόνηση τοπικών σχεδίων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Υλοποίηση πιλοτικών δράσεων σε τομείς προτεραιότητας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών

Προετοιμασία αναθεώρησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

- Επικαιροποίηση πολυτομεακής μελέτης για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (ΤτΕ, 2011)
- Αξιολόγηση και αναθεώρηση της ΕΣΠΚΑ
- Προτάσεις για την αξιολόγηση και αναθεώρηση των ΠεΣΠΚΑ

Συμπληρωματική χρηματοδότηση

- Κινητοποίηση και παρακολούθηση συμπληρωματικών ευρωπαϊκών & εθνικών πόρων και χρηματοδοτικών εργαλείων (2014-2020, 2021-2027)
- Καθορισμός προτεραιοτήτων για τη χρηματοδότηση δράσεων προσαρμογής για την επόμενη προγραμματική περίοδο (2028+)

LIFE-IP AdaptInGR

Δράσεις για την ενίσχυση της υλοποίησης της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1

Η συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή

Οικοδόμηση ανθρώπινου δυναμικού

- **13 περιφερειακά επιμορφωτικά σεμινάρια** διάρκειας 3 ημερών & 2 σεμινάρια σε εθνικό επίπεδο
- **Τεχνικές συναντήσεις** παρουσίασης της κλιματικής ενότητας στη Διαδικτυακή Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών του Υ.Π.ΕΝ. και παρουσίαση καλών πρακτικών για χρήση κλιματικών προβολών στον σχεδιασμό
- Ανταλλαγή τεχνογνωσίας (peer-to-peer visits) με υπηρεσίες άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε.

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2

Η σύνδεση της προσαρμογής με την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/τοπικά σχέδια δράσης

Περιφερειακό επίπεδο

- **Ανάλυση των 13 ΠεΣΠΚΑ για τον προσδιορισμό γνωστικών κενών, χρηματοδοτικών αναγκών, καθώς και αναγκών για ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο**

www.simfonodimarxon.eu

Τοπικό επίπεδο

- Καλές πρακτικές: Εκπόνηση Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) για 3 Δήμους με χρήση κλιματικών προβολών
- Διάθεση ανοιχτών δεδομένων κλιματικών προβολών για την υποστήριξη της εκπόνησης ΣΔΑΕΚ

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3

Η προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους

Ενσωμάτωση της διάστασης της προσαρμογής στον τομεακό σχεδιασμό

- Χαρτογράφηση των υπηρεσιών και φορέων ανά τομέα με σημαντικό ρόλο σε θέματα προσαρμογής
- Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης ανά τομέα:
 - Έρευνα με χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου και συνεντεύξεις με εκπροσώπους των σημαντικότερων υπηρεσιών και φορέων ανά τομέα
 - Εκθέσεις αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης σε διαβούλευση με τις αρμόδιες τομεακές υπηρεσίες
- **Ανάλυση των τομεακών μέτρων των 13 ΠεΣΠΚΑ για τον προσδιορισμό αναγκών για ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο**
- Υποστήριξη των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης για την ενσωμάτωση της διάστασης προσαρμογής
- Μόχλευση οικονομικών πόρων για την τομεακή προσαρμογή

Προσδιορισμός & αξιοποίηση συνεργειών

- Ανάλυση των συνεργειών μεταξύ της προσαρμογής και του μετριασμού για την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και της Εθνικής Μακροχρόνιας Στρατηγικής για το έτος 2050

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3

Η προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους

Παροχή και αναπαραγωγή καλών πρακτικών

- 12 πιλοτικές εφαρμογές & 14 πιλοτικές μελέτες σε 7 τομείς προτεραιότητας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Προώθηση της αναπαραγωγής και μεταφοράς τους στην Ελλάδα

Διαχείριση κινδύνων
πλημμύρας
(3)

Διαχείριση
παράκτιας ζώνης
(3)

Δασοπροστασία
(1)

Διαχείριση
υδάτινων πόρων
(3)

Αστικό/
δομημένο
περιβάλλον
(2)

Τοπίο &
χρήσεις γης
(9)

Πολιτιστική
κληρονομιά
(5)

Προετοιμασία διαγωνισμών (προς ολοκλήρωση), εκπόνηση μελετών, υλοποίηση επιλεγμένων μέτρων

Βασικές αρχές σχεδιασμού: ενσωμάτωση κλιματικών προβολών + πρόκριση «λύσεων βασισμένων στη φύση»

1. Διευθέτηση ποταμού Ινάχου, Αιτωλοακαρνανία (ΠΔΕ)
2. Προστασία της κοίτης στο Δριματόρεμα & αντιπλημμυρική προστασία (ΠΣΕ)
3. Διαχείριση κοίτης χειμάρρου, παραλία Αμαρύνθου, Εύβοια (ΠΣΕ)

4. Αξιολόγηση, παρακολούθηση και καταγραφή παράκτιας διάβρωσης με χρήση μη επανδρωμένων ιπτάμενων οχημάτων (drones) (ΠΙΝ)
5. Διαχείριση παράκτιας ζώνης παραλίας Καλαμακίου Δυτικής Αχαΐας (ΠΔΕ)
6. Διαχείριση της παράκτιας ζώνης στο Ν.Δ. τμήμα της νήσου Ρόδου

7. Πρόληψη δασικών πυρκαγιών στο Δήμο Ηλείας (ΠΔΕ)

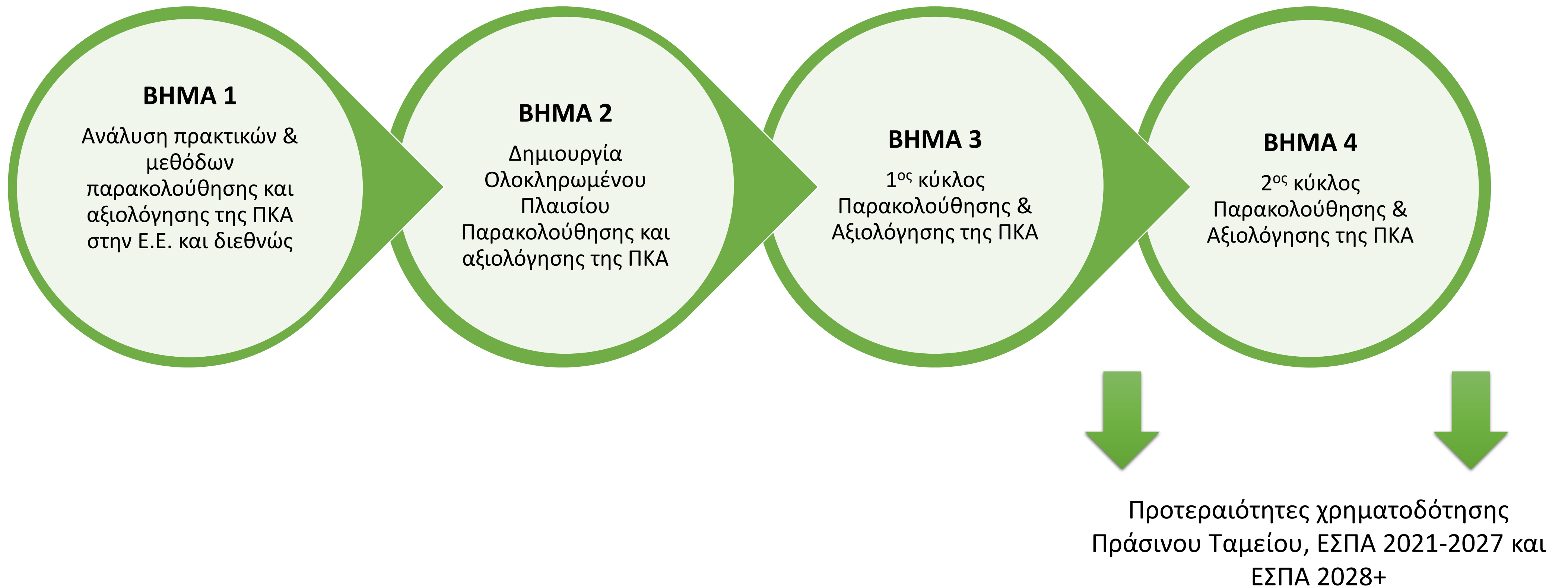
8. Καθαρισμός συστήματος αποστράγγισης πρώην λίμνης Ξυνιάδος (ΠΣΕ)
9. Δίκτυο συλλογής όμβριων στην περιοχή Γερόβουνο και μεταφοράς τους στο Πάρκο Α. Τρίτσης στην μητροπολιτική περιοχή Αθηνών (Δ. Αγ. Ανάργυρων–Καματερού)
10. Διαχείριση υδάτινων πόρων στη Δ.Ε. Αιγείρου του Δ. Κομοτηνής.

11. Ανάπλαση δημόσιων χώρων και δημιουργία χώρων πρασίνου στο Δ. Κατερίνης
12. Ανάπλαση εξωτερικών χώρων σχολείων στο Δ. Λαρισαίων

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4

Δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5

Η ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας της ελληνικής κοινωνίας μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Μαθητές

- **Παιδαγωγοί:** Οδηγός εκπαιδευτικών & επιμορφωτικά σεμινάρια στις 13 Περιφέρειες
- **Μαθητές:** Εκπαιδευτικό υλικό “Youth adapt” & ενημερωτική εκστρατεία (>100 σχολεία) & πανελλήνιοι σχολικοί διαγωνισμοί & Δίκτυο μαθητών για την ΠΚΑ (“Keepers of the planet network”)

Πολίτες

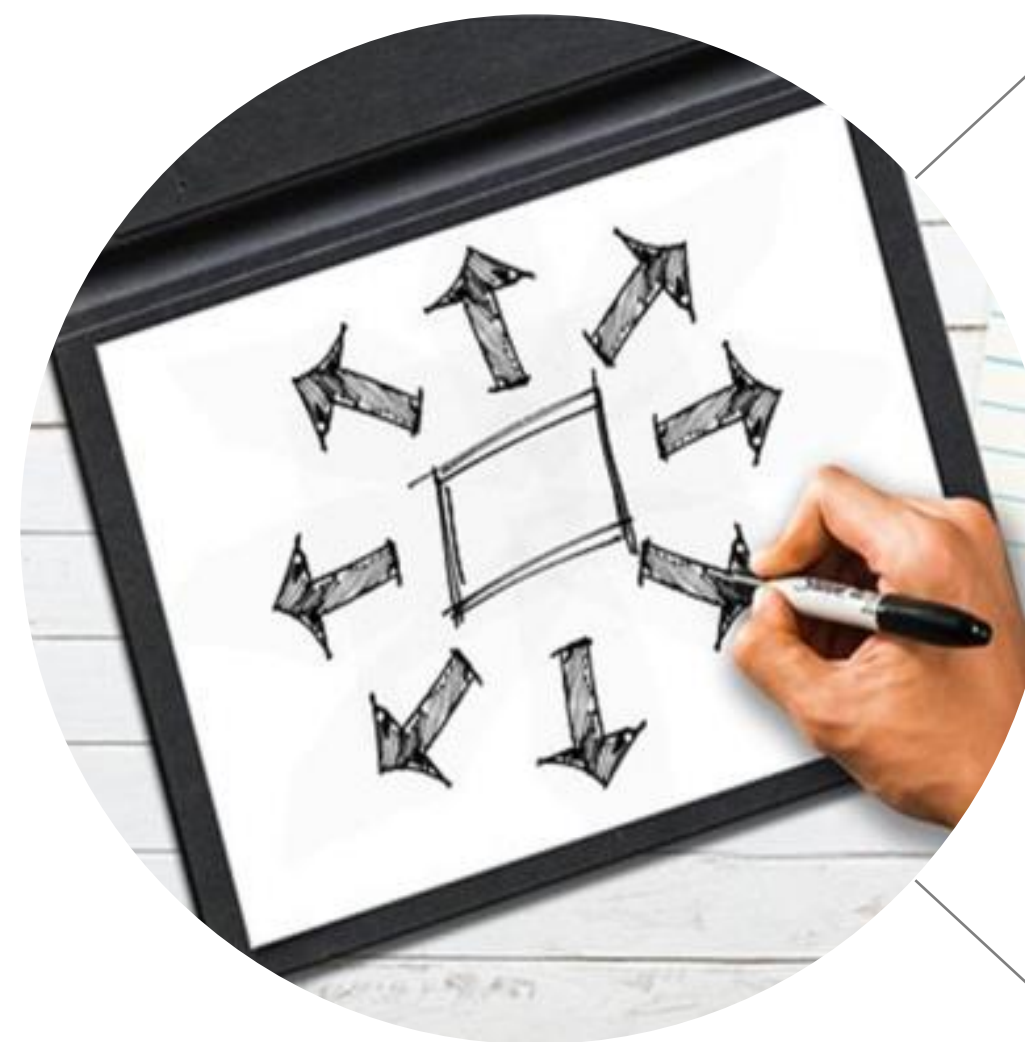
- 2 έρευνες κοινής γνώμης για τη διερεύνηση του επιπέδου ευαισθητοποίησης των πολιτών
- **13 Περιφερειακές ενημερωτικές ημερίδες**
- 3 φόρουμ/ενημερωτικές εκδηλώσεις εθνικού επιπέδου
- Άλλες δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης: π.χ. ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, άρθρα
- Δράσεις επικοινωνίας του έργου: ιστότοπος, φυλλάδια, newsletters, banners, ενημερωτικές πινακίδες

Επαγγελματικές ομάδες

- 4 κύκλους ερωτηματολογίων & συνεντεύξεων για τη διερεύνηση επιπέδου ευαισθητοποίησης
- Παροχή κλιματικών δεδομένων και πληροφοριών:
 - Ενσωμάτωση κλιματικών προβολών στη Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών του ΥΠΕΝ
 - Εθνικός Διαδικτυακός Πληροφοριακός Κόμβος
- **13 περιφερειακά επιμορφωτικά σεμινάρια** διάρκειας 3 ημερών & 2 σεμινάρια σε εθνικό επίπεδο.
- 16 συναντήσεις με ιδιωτικούς φορείς για την ενσωμάτωση της ΠΚΑ σε 10 επιχειρηματικά σχέδια

Αναπαραγωγή και μεταφορά αποτελεσμάτων και καλών πρακτικών του έργου LIFE-IP AdaptInGR

- Γεωχωρική βάση κλιματικών προβολών
- Διαδικτυακός πληροφοριακός κόμβος
- Ενσωμάτωση ΠΚΑ στον τομεακό σχεδιασμό
- Πιλοτικές εφαρμογές
- Μηχανισμός Αξιολόγησης & Παρακολούθησης
- Ολοκληρωμένες κλιματικές πολιτικές (μετριάσμος & προσαρμογή)

Ελλάδα

- «Ακόλουθοι» πιλοτικών εφαρμογών (min 4 περιφέρειες, 10 δήμοι)
- Οδηγίες & Εγχειρίδια (ΕΛ/ΑΓ)

Ε.Ε.

- Δικτύωση (άλλες αρχές ΠΚΑ, έργα, εκδηλώσεις)
- 5 ευρωπαϊκά θεματικά workshops στο πλαίσιο διεθνών εκδηλώσεων

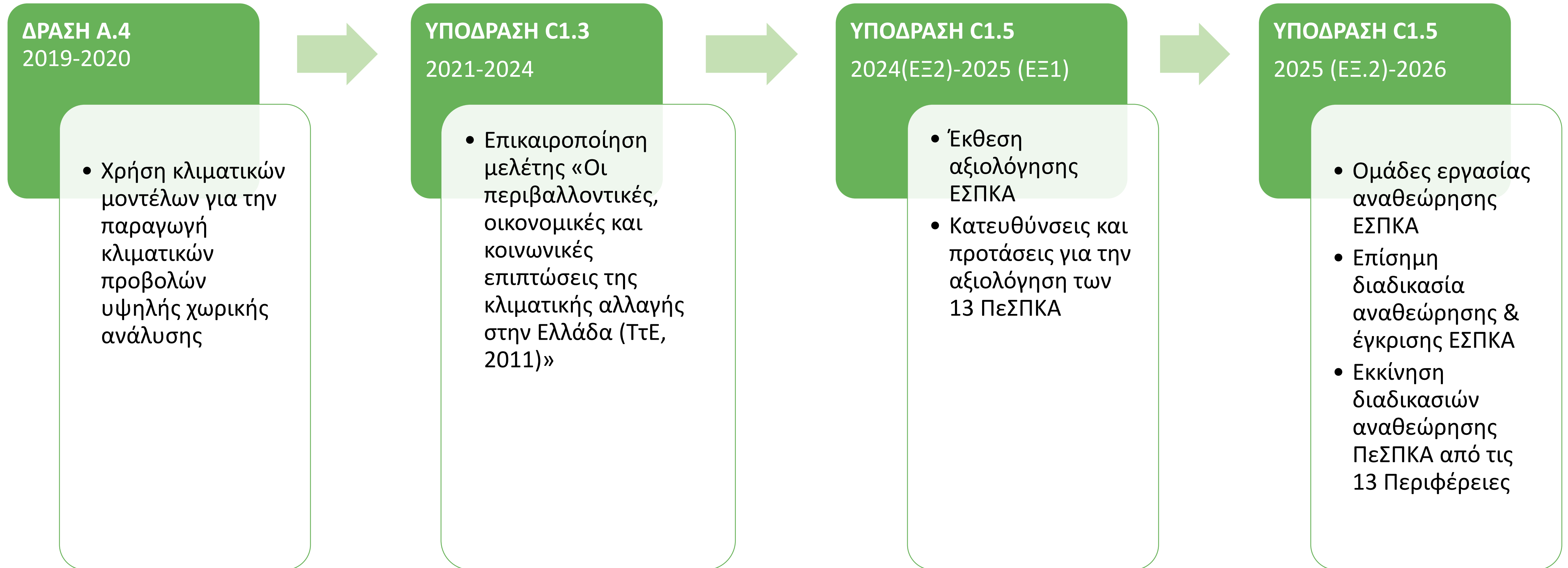
Αν. Μεσόγειος
Βαλκάνια

- Διοργάνωση Workshops
- Τριμερείς συμφωνίες με Κύπρο, Αίγυπτο, Ισραήλ
- Union for the Mediterranean, UNEP/MAP
- Άλλα Med & LIFE-IPs

LIFE-IP AdaptInGR

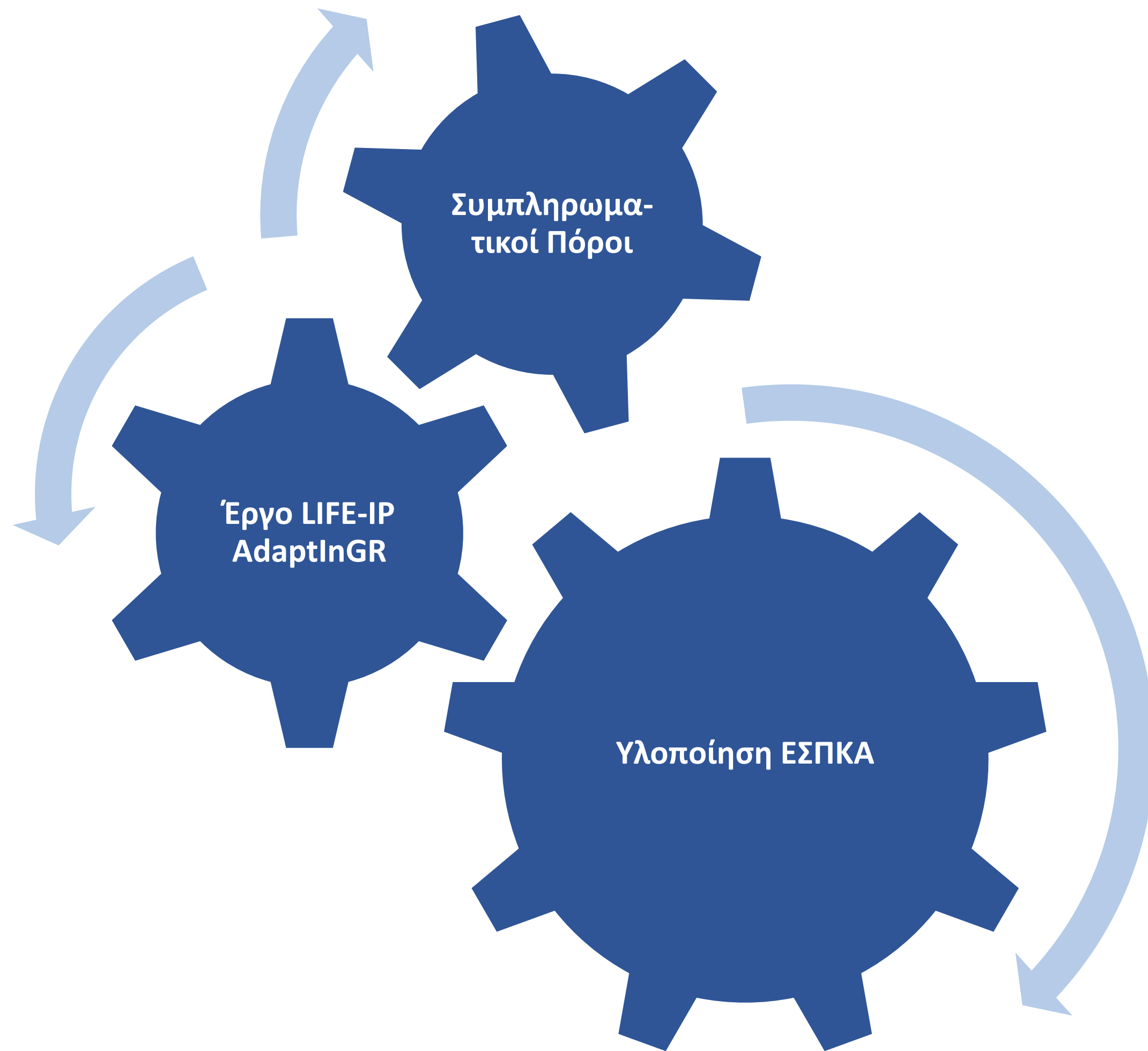
Δράσεις για την αναθεώρηση της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

Αξιολόγηση/αναθεώρηση της ΕΣΠΚΑ και των ΠεΣΠΚΑ

LIFE-IP AdaptInGR

Παρακολούθηση και μόχλευση συμπληρωματικών πόρων για την υλοποίηση της ΕΣΠΚΑ

Παρακολούθηση συμπληρωματικών πόρων

- Αναγνώριση συμπληρωματικών πόρων
- Επαφή με τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές
- Συλλογή, σύνθεση και επικαιροποίηση στοιχείων και πληροφοριών από όλες τις διαχειριστικές αρχές, μέσω της σύνταξης περιοδικών ενημερωτικών και εκθέσεων
- **Αναγνώριση πιθανών «χρηματοδοτικών κενών» και «ευκαιριών»**

Μόχλευση συμπληρωματικών πόρων

- Ενημέρωση διαχειριστικών αρχών σχετικά με τις προτεραιότητες και ανάγκες χρηματοδότησης έργων προσαρμογής
- Ενημέρωση υπηρεσιών και φορέων που υλοποιούν δράσεις προσαρμογής για τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία
- Ενημέρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα με σκοπό την ανάπτυξη προϊόντων για τη χρηματοδότηση δράσεων προσαρμογής

Σας ευχαριστούμε!

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής
Διεύθυνση: Πατησίων 147, ΤΚ 112 51, Αθήνα
Τηλ.: 210.8642.118

E-mail: i.tsalakanidou@prv.ypeka.gr, ekarali8@gmail.com

Ιστοσελίδα: www.ypeka.gr, <https://www.adaptivegreece.gr/el-gr/>

Με την υποστήριξη:

